



DE
NASSAU



WAAKT

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU

The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

GEBOUWEN VAN DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU

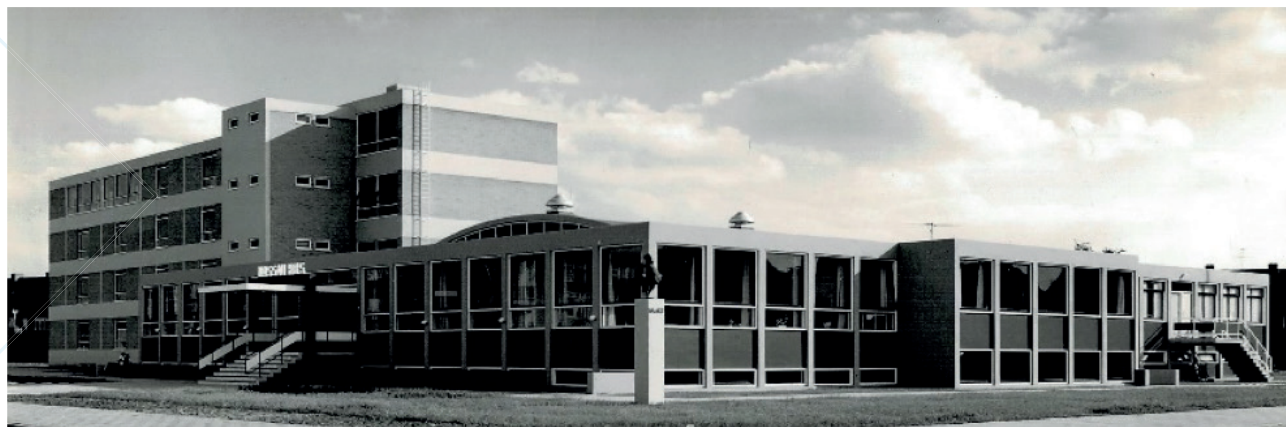


GEBOUWEN VAN DE NASSAU

Op 9 september 1957 gaf de toenmalige minister van OCW subsidie voor het geven van lessen aan een protestants-christelijke Hogere Burgerschool in Breda. De eerste jaren volgden de leerlingen lessen aan De Nieuwe Huizen. Er reed een schoolbus voor de leerlingen uit de Westhoek, die toen de helft van de populatie vormden.

“ IN SEPTEMBER 1959 KON DE NASSAU-HBS HET SCHOOLJAAR BEGINNEN IN EEN MODERNE SCHOOL MET EEN BIJZONDERE AULA.”

Na de invoering van de Mammoetwet in 1968 bleef de school onder rector Ab de Haas groeien. Ook de gebouwen aan de Michiel de Ruyterstraat en Bastionstraat puilden uit. Veel docenten moesten pendelen in die tijd.



Noodlokalen aan de Poolseweg

“ ER KWAMEN NOODLOKALEN AAN DE POOLSEWEG.”



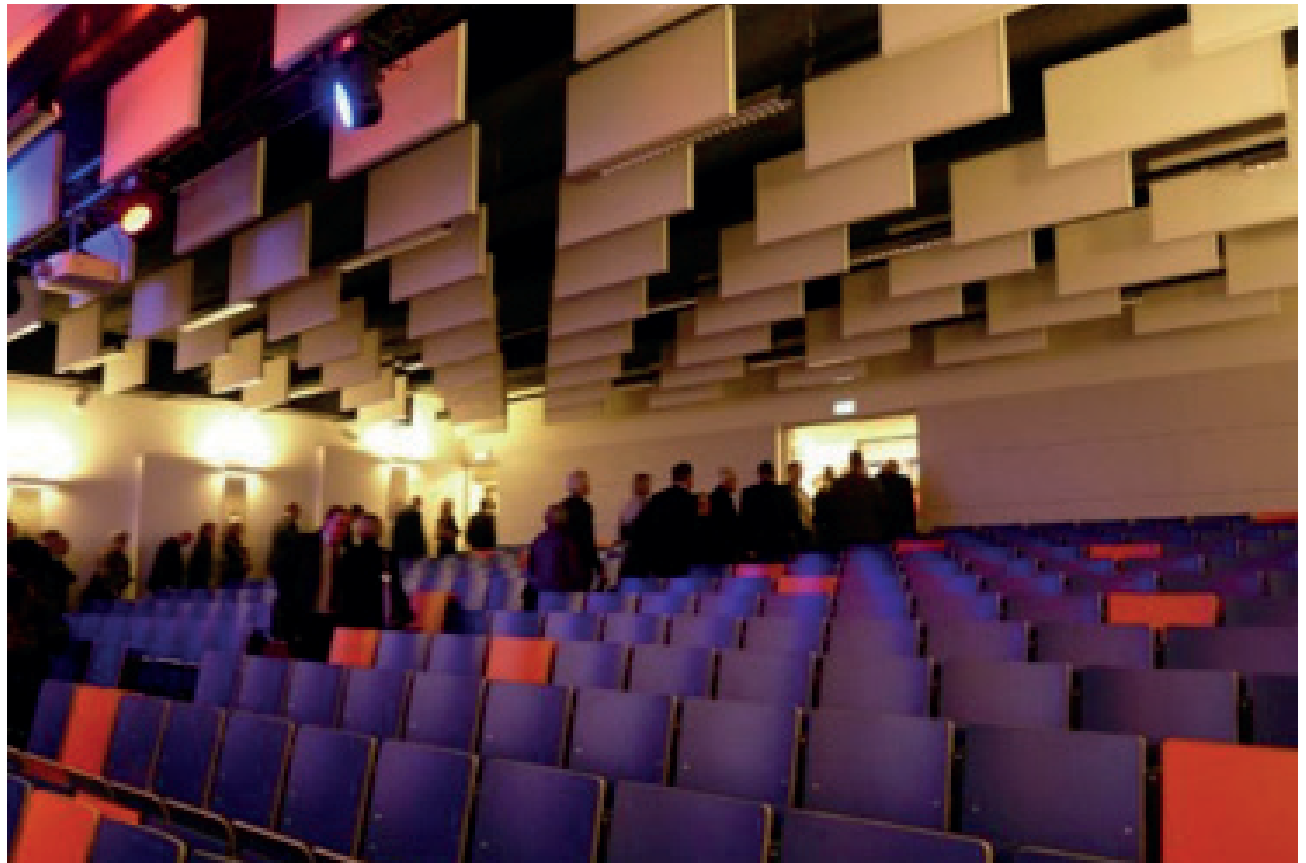
GEBOUWEN VAN DE NASSAU

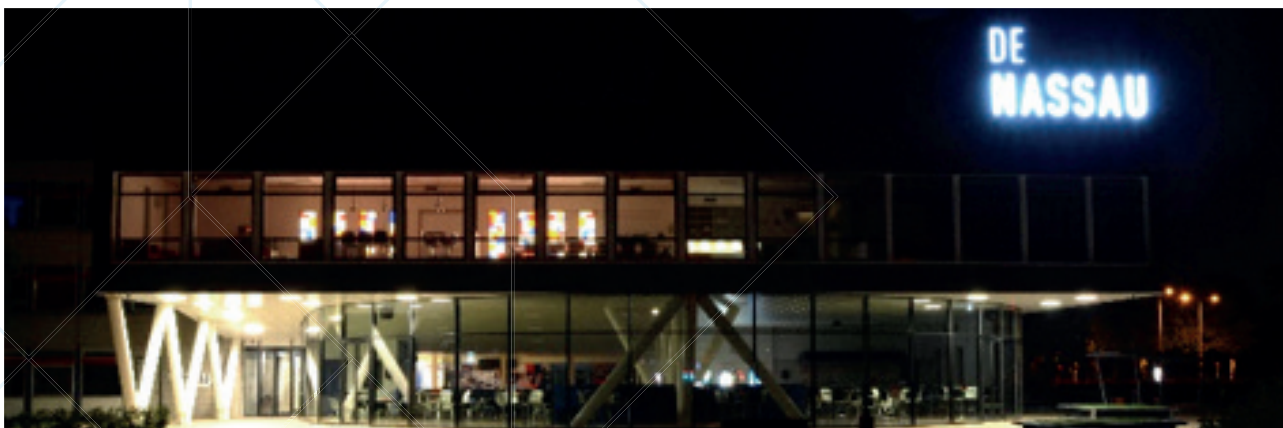
In 1981 kwam een einde aan de verspreiding over de stad. Op een terrein aan de De la Reijweg stond een nieuw gebouw voor de brugklas, de mavo en de onderbouw havo. Het gebouw en het kunstwerk ervoor waren eenvoudig en doelmatig, net als de naamgeving: PK en RW.

Na de invoering in 1998 van de Tweede Fase met het studiehuis konden leerlingen in de mediatheek zelfstandig werken.

Sinds 2008 is het oude HBS-gebouw het domein van de mavo. Vanaf dat jaar werd het op alle fronten gerenoveerd en kreeg het een lift en fitnessruimte.

Renovatie en uitbreiding van de RW was na dertig jaar noodzakelijk. In 2013 werd het sobere gebouw omgetoverd tot een waardig onderkomen voor leerlingen en medewerkers. Onder meer een auditorium en lichte kantine geven het gebouw een geheel ander aanzien





GEBOUWEN VAN DE NASSAU

De nieuwste ontwikkeling op het gebied van de gebouwen van De Nassau: zonnepanelen voor duurzaamheid.



**“ IN DE GANGEN VAN DE
RW ZIJN IN 2017 GLAZEN
STUDIERUIMTES GEPLAATST.”**

En de haan waakt nog steeds over De Nassau, maar heeft reeds een opvolger in opleiding: het kuiken van De Nassau.





The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

MENSEN VAN DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU



MENSEN VAN DE NASSAU

De Nassau startte in 1957 met nog geen 60 leerlingen en heeft er nu ruim 1700.

Als je schrijft over een school die zestig jaar bestaat, moet je het zeker over de mensen hebben. De strenge en soepele conciërges, de creatieve en degelijke leraren, de veranderingsgezinde en behoudender directieleden, ze hebben allen op hun eigen manier hun best gedaan voor De Nassau.

**“ EN DE CONCIËRGES
LOSSEN IEDER
PROBLEEM OP.”**



MENSEN

MENSEN VAN DE NASSAU

**“LEERLINGEN.
HEEL VEEL LEERLINGEN.”**

Het secretariaat, de ICT-afdeling en de schoonmaakploeg maken dag in dag uit het werken en leren in de school mogelijk. Al die mensen kunnen hier niet bij naam genoemd worden, laat staan met hun bijzondere rol of hun prestaties.

Dat deden ze voor duizenden leerlingen die de school haar bestaansrecht hebben gegeven, van ijverig tot lui, meer of minder intelligent en uit alle lagen van de samenleving.



The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

KUNST
VAN DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU



KUNST VAN DE NASSAU

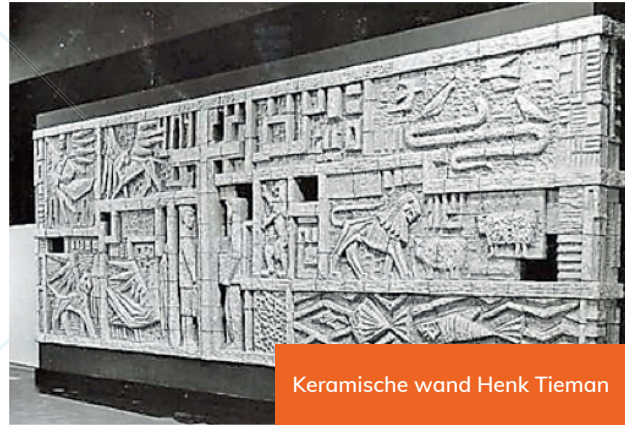
Vanaf het eerste jaar na de oprichting heeft de school de kunst serieus genomen. Er stonden en staan bevlogen tekendocenten voor de klas en er is werk gemaakt van kunst in de school.

Voor het gloednieuwe gebouw van de HBS waakte De Haan niet vermoedend dat hij het tijdens examenstunts zwaar te verduren zou krijgen

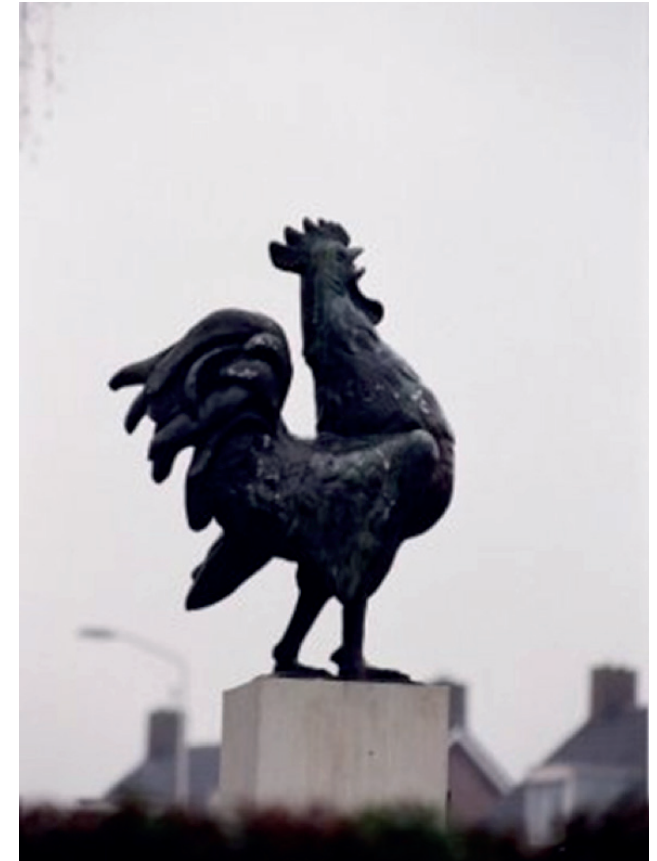
In de aula werd in 1959 een keramische wand van Henk Tieman geplaatst, uiteraard met verwijzingen naar de bijbel.

“ DE KANTINE HAD EEN VOOR DIE TIJD (1959) MODERNE WANDSCHILDING VAN KRIJN VAN DIJKE.”

De PK krijgt een ander aanzien door het tegelproject. Leerlingen maken de kleitegels zelf onder begeleiding van Atelier Breda.



Keramische wand Henk Tieman



Wandschildering van Krijn van Dijke



Trappenhuis van Randi de Vries



KUNST VAN DE NASSAU

Voor de oplevering van het gebouw RW bedacht Roel Achterberg een functioneel kunstwerk waarop heel wat leerlingen uren doorbrachten.

In de loop der jaren schafte de kunstcommissie om de wanden te sieren vele werken aan, die na de verbouwing in 2013 een prominente plek in het gebouw RW kregen.

**“OP DE PK IS MEER
LEERLINGENWERK TE ZIEN:
DE FOTO'S IN HET TRAPPENHUIS
VAN RANDI DE VRIES.”**

Ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum maakt Tom Claassen een beeld. De scheidende bestuurder Rien Kotylak, die vele jaren de waarde van kunst in de school benadrukte, zal het onthullen.

The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

PODIUM VAN DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU



PODIUM VAN DE NASSAU

De talenten van docenten en leerlingen gaan verder dan lesgeven en leren. In de afgelopen zestig jaren traden velen op om dat te tonen.

In de beginjaren van De Nassau waren de Grote avonden in Concordia hoogtepunten van het schooljaar, maar ook werd het sinterklaasfeest uitbundig gevierd. De leerlingenvereniging greep die gelegenheid aan om de volwassenen eens flink de les te lezen.

Het lerarencorps van de Nassau heeft vaak zijn mening laten horen over het schoolbeleid en niet alleen in de lerarenraad of algemene docentenvergadering. Docenten namen ook de pen op bij jubilea en het afscheid van collegae en voor het docententoneel.

**“ DE BONTE HAAN EN POËZIE
HARDOP WAREN COLLECTIEVEN
DIE GEREGLD OPTRADEN EN DE
SATIRE NIET SCHUWDEN.”**





PODIUM VAN DE NASSAU

Het eerste schoolorkest van de Nassau werd al in 1957 opgericht en stond onder leiding van de bekende organist Jaap Hillen. Het was het begin van een jarenlange traditie van musicals en revues op De Nassau.

In de tachtiger jaren ontstond een bijzonder orkest dat velen begeleidde bij koffieconcerten, de brugklassongfestivals, revues en musicals.

Veel oud-leerlingen die later professioneel muziek zijn gaan maken, zoals Cora Burggraaf en Eelco van Velzen, koesteren de herinnering aan de eerste stappen van hun carrière op De Nassau.

De Nassau Revue kreeg begin deze eeuw weer nieuw leven ingeblazen. De belangstelling is nu zo groot en het niveau is zo hoog dat er auditie gedaan moet worden.

**“BIJ DE ORGANISATIE
VAN VELE EVENEMENTEN IS
DE LEERLINGENVERENIGING
STEEDS ACTIEF.”**



Foto: Marco Borggreve



The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

SPORT & SPEL OP DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU



SPORT & SPEL OP DE NASSAU

Al vanaf het begin van de geschiedenis van De Nassau waren er sportdagen. De voetbalwedstrijden tussen docenten en leerlingen vormen epische hoogtepunten.

De school heeft heel verschillende sportclubs gehad. Al naar gelang de hobby van de docenten was er een volleybal-, basketbal-, badmintonclub of schaakte men.

**“ OP DE NASSAU MAKEN
LEERLINGEN MET ALLERLEI
SPORTEN KENNIS IN DE LES EN
KUNNEN ZIJ DEELNEMEN AAN
INTERSCOLAIRE WEDSTRIJDEN,
VAN VOETBAL TOT CRICKET.”**

Foto: Johan van Gurp



SPORT & SPEL OP DE NASSAU

**“AL VANAF DE JAREN NEGENTIG
MAKEN LEERLINGEN VAN DE
NASSAU IN DE KROKUSVAKANTIE
EEN SKIREIS.”**

De Nassau'ers zijn bij handbal en hockey
geduchte tegenstanders.

Met een heel andere tak van sport belanden
we in onze eigen tijd. Al meer dan een
decennium is er een tweedaagse voor leerlingen
om gezamenlijk te gamen, de LAN-party.

**“SO YOU THINK
YOU CAN DANCE!”**



The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

DE NASSAU IN DE **MAATSCHAPPIJ**

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU



CHEQUE
ABN-AMRO
TER
WAARDE
VAN
f.20.000.-

CHEQUE
ABN-AMRO
TER
WAARDE
VAN
f.40.000.-

DE NASSAU IN DE MAATSCHAPPIJ

Alleen al door het christelijke karakter had de school van meet af aan een maatschappelijke betrokkenheid. Maar het bleef niet bij woorden alleen. In de archieven is heel wat terug te vinden aan acties voor goede doelen.

In de laatste twintig jaar is er steeds meer gezocht naar verbinding met de maatschappelijke ontwikkelingen. Zo biedt De Nassau regelmatig een podium voor verkiezingsuitslagen, of het nu de gemeentelijke of Amerikaanse verkiezingen betreft.

Van fancy fairs, inzamelingen tot sponsorlopen, alle middelen werden in de loop der tijd aangewend om geld voor een goed doel in te zamelen. Enkele leerlingen gingen zelf naar ontwikkelingslanden om de verbinding met goede doelen te benadrukken.



DE NASSAU IN DE MAATSCHAPPIJ

Leerlingen van De Nassau deden vrijwilligerswerk onder leiding van bevoegen docenten. De Bosdag op de Buissche Heide en het project Jong leert Oud zijn daarvan mooie voorbeelden. Ook maakte de school serieus werk van de maatschappelijke stage.

Door de docenten maatschappijleer werd ook het nodige gedaan aan lessen in democratie. Het debatteren kreeg de laatste jaren steeds meer vorm door stedelijke en landelijke debatwedstrijden. In 2017 en 2018 heeft de debatclub bijzonder goed gepresteerd in het stedelijk debat 'Jeugd en Politiek' en in het Lagerhuisdebat.

**" JE KOMT ZO ECHT
TOT DE ESSENTIE."**



The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

REIZEN MET DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU



NASSAU

36

DAF



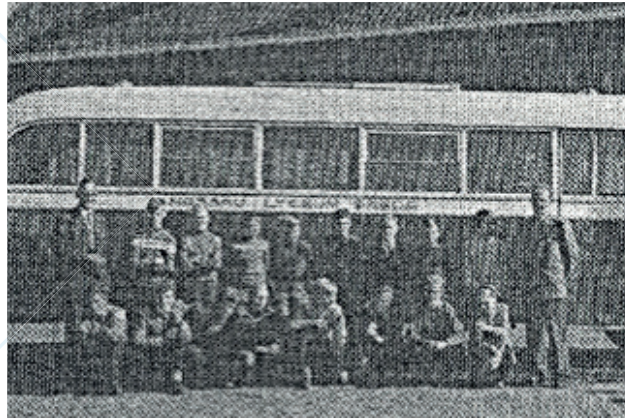
HAINJE

REIZEN MET DE NASSAU

Al vanaf de eerste jaren van het bestaan van De Nassau is er gereisd vanuit de school. Het begon met een zomerkamp in tenten en de meest verre bestemming van leerlingen en docenten was India.

Jarenlang ging klas 4 op werkweek en logeerde in een jeugdherberg. Er waren weken met thema's als film, muziek of water. De mavoleerlingen overleefden gelukkig steeds hun survivalweek.

De werkweken werden uitwisselingen met buitenlandse scholen. Europese landen van Noorwegen tot Spanje en van Italië (na Italiaanse les) tot Polen deden mee. De school kreeg het ELOS-predicaat. De sectie Engels koppelde de eis in de Tweede Fase om te spreken met native speakers aan een trip naar Londen voor de vierdeklassers.





REIZEN MET DE NASSAU

**“NU ZIJN ER HISTORISCHE EN
CULTUREEL VERANTWOORDE
REIZEN NAAR ONDER MEER ROME.”**



Naast al die reizen organiseren docenten ook dagexcursies voor hun vakgebied. Vaak staan er bussen voor de school die de leerlingen naar steden, musea of universiteiten brengen. Uniek en indrukwekkend is de jaarlijkse reis naar Ieper. En een dag naar Lille of een dag naar Beeld en Geluid in Hilversum is ook niet te versmaden.

De tto-leerlingen gaan uiteraard naar een Engelssprekende bestemming: Londen, Dublin of Edinburg.



The image features a solid orange background. In the top right corner, there is a large, stylized geometric shape composed of several overlapping triangles in dark blue, teal, and yellow. In the bottom left corner, there is a smaller, similar geometric shape composed of overlapping triangles in orange, yellow, and dark blue.

VERNIEUWING OP DE NASSAU

60 JAAR
DE KUNST VAN
DE NASSAU

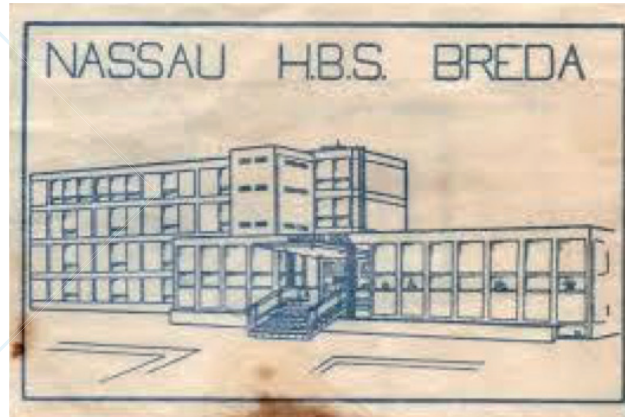


VERNIEUWING OP DE NASSAU

Vanaf 1950 waren er in West-Brabant al voorstanders van protestants-christelijk onderwijs op hbs-niveau in de regio. Zij richtten daarvoor de vereniging op die in 1957 de eerste rector kon benoemen.

De school benadrukte de oecumene en verwelkomde met name na de invoering van de Mammoetwet steeds meer katholieke leerlingen, al bleven het bestuur en de directie nog lang protestant.

De Nassau-scholengemeenschap behield lang weekopeningen, kerst- en paasvieringen. Het eerste uur werd steevast gestart met lezen uit de bijbel, maar de docent kreeg ook steeds meer vrijheid om klassengesprekken over religie en actualiteit te voeren.



**“DE DAGOPENINGEN ZIJN ER NOG STEEDS, MAAR
WORDEN NU INGELEID MET EEN GOEDEMORGENFILMPJE.”**



VERNIEUWING OP DE NASSAU

De school groeide en voegde in de jaren zeventig een gymnasiumopleiding toe aan het vwo en bleef lang de enige brede scholengemeenschap in de stad.

Eind jaren negentig moest de Tweede Fase ormgegeven worden en het studiehuis een plek krijgen. Er werden nieuwe vakken als filosofie, informatiekunde, CKV en maatschappijwetenschappen ingevoerd.

Met de concurrentie in Breda van zes scholen met een vwo-opleiding was het geen geringe opgave voldoende aanmeldingen voor alle niveaus te krijgen. Door de enorme inzet van velen heeft De Nassau een sterke positie verworven.



**“ OOK HET LOGO VAN DE SCHOOL
VERNIEUWDE ZICH STEEDS.”**



VERNIEUWING OP DE NASSAU

Twee inhoudelijke vernieuwingen hebben de school in deze eeuw veel gebracht. Elk jaar starten eerste klassen met een tweetalige schoolopleiding in het Engels en Nederlands. Native speakers zijn aangetrokken om het onderwijs op peil te houden en de leerlingen reizen uiteraard meerdere keren naar het Verenigd Koninkrijk. Ze sluiten hun schoolcarrière af met een IB-examen.

Een tweede vernieuwing op alle niveaus en in alle leerjaren is de Nassau Academie. Leerlingen volgen naast de reguliere vakken minors en krijgen zo een verrijkend en verdiepend programma dat voorbereidt op vervolgonderwijs.

“BOVENDIEN ZIJN ER LEZINGEN VOOR EEN GROTER PUBLIEK MET SPREKERS VANUIT DIVERSE DISCIPLINES. DEZE IMPULS ZORGT VOOR MEER MOTIVATIE BIJ LEERLINGEN.”



VERNIEUWING OP DE NASSAU

In dertig jaar is het onderwijs totaal veranderd. Iedereen logt dagelijks in op Magister, lesmateriaal is voor een groot deel digitaal. Een ICT-afdeling onder leiding van zorgt voor het netwerk en de website. Daarnaast is er nog steeds een uitgebreid boekenbestand in beide mediatheken te vinden.

In 1987 schafte de directie 11 Tulipcomputers aan en konden docenten een cursus MS-DOS volgen. Dit was het begin van het digitale tijdperk op De Nassau.

Er zijn in al die jaren schoolkranten en jubileumboeken verschenen. In dit decennium zijn de meeste publicaties digitaal.

Op de webpagina van de school komt het laatste nieuws. En ook die webpagina is in 2018 helemaal vernieuwd. De Nassau heeft uiteraard een facebookpagina en twitteraccount.



**“ OOK OP INTERNET TE VINDEN:
AL DAN NIET BEWEGEND BEELD
GEMAAKT DOOR TV-BRABANT, BN-
DE STEM EN BREDA VANDAAG.”**

**“ DE HUIDIGE RECTOR
PRESENTEERT OP HET PODIUM
VAN HET AUDITORIUM VIA ZIJN
HEADSET.”**





60 JAAR DE KUNST VAN DE NASSAU

Colofon:

Ineke van de Steenhoven en Hanneke Adelaar
zijn de samenstellers van de uitgave.

Vormgeving door BYRON, bureau voor branding.